

Mehanizam za međunarodne krivične sudove

MICT/10

6. avgust 2013.

Original: engleski

**UPUTSTVO U VEZI S USLOVIMA I PROCEDURAMA ZA
PODNOŠENJE ŽALBE**

(MICT/10)

UVOD

1. U skladu s pravilom 23(B) Pravilnika o postupku i dokazima Mehanizma za međunarodne krivične sudove (dalje u tekstu: Pravilnik), i nakon što sam se konsultovao sa sekretarom i tužiocem, ovim izdajem ovo Uputstvo koje se odnosi na žalbe na presude, zahtjeve podnesene tokom postupka po žalbama na presude, interlokutorne žalbe i žalbe na odluke na osnovu pravila 14, pravila 90 ili pravila 108 Pravilnika.¹

ŽALBE NA PRESUDU

A. Žaliočeva najava žalbe

2. Strana u postupku koja želi da podnese žalbu na presudu pretresnog vijeća (dalje u tekstu: žalilac) treba podnijeti, u skladu sa Statutom Mehanizma (dalje u tekstu: Statut), a posebno članom 23 Statuta, i Pravilnikom, najavu žalbe, koja treba da sadrži sljedeće navode, iznesene sljedećim redoslijedom:

- (a) datum presude;
- (b) konkretnu odredbu Pravilnika na osnovu koje se ulaže najava žalbe;
- (c) osnove za žalbu, pri čemu uz svaku žalbenu osnovu treba jasno navesti:
  - (i) sve navodne greške u primjeni prava koje obesnažuju odluku, i/ili
  - (ii) sve navodne greške u utvrđivanju činjeničnog stanja zbog kojih je došlo do neostvarenja pravde;
  - (iii) koji se zaključci ili rešenja iz presude pobijaju, upućujući na tačan broj strane ili paragrafa;
  - (iv) bilo koji drugi nalog, rješenje ili odluku koji se pobijaju, upućujući na tačan datum kad su zavedeni i/ili broj strane transkripta;

---

¹ Ovim Uputstvom se poništava, u relevantnom dijelu, Uputstvo koje se odnosi na žalbe (MICT/4).

- (v) konkretno pravno sredstvo koje se traži;
- (d) ako je relevantno, opšte pravno sredstvo koje se traži.

B. Izmjena žalbenih osnova

3. Strana u postupku koja traži dozvolu da izmijeni žalbene osnove mora to da uradi putem podneska u skladu sa Pravilnikom, navodeći pri tom:

- (a) konkretno pravilo na osnovu kojeg traži izmjenu; i
- (b) argumente kojima potkrepljuje zahtjev za izmjenu žalbenih osnova, kako je predviđeno dotičnim pravilom.

4. Ako se izmjena žalbenih osnova odobri, uslovi iz ovog Uputstva primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na izmijenjene žalbene osnove.

C. Žalbeni podnesak

5. Nakon što podnese najavu žalbe, žalilac će, u skladu sa Statutom i Pravilnikom, podnijeti žalbeni podnesak koji treba da sadrži sljedeće navode, iznesene ovim redoslijedom:

- (a) uvod, s kratkim sažetkom relevantnog proceduralnog konteksta, uključujući datum presude, kao i broj predmeta i datume eventualnih interlokutornih podnesaka i odluka relevantnih za žalbu;
- (b) argumente kojima se potkrepljuje svaka žalbena osnova, uključujući, između ostalog, sljedeće:

- (i) pravne argumente, sa jasnim i preciznim referencama na presudu, relevantne odredbe Statuta, Pravilnika, sudsku praksu Mehanizma, Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ), ili Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR), ili druge pravne izvore na koje se oslanja;
  - (ii) činjenične argumente i, ukoliko je primjenjivo, argumente kojima se potkrepljuju eventualni prigovori u vezi s tim da neka činjenica jeste ili nije dovoljno dokazana, sa preciznim referencama na sve relevantne dokazne predmete, strane transkripta, odluke ili broj paragrafa iz presude;
  - (iii) argumente kojima se obrazlaže zašto neka navodna greška u primjeni prava obesnažuje presudu, i/ili zašto je neka navodna greška u utvrđivanju činjeničnog stanja dovela do neostvarenja pravde;
  - (iv) konkretno pravno sredstvo koji se traži;
- (c) argumente u prilog opštem pravnom sredstvu koji se traži.

Žalbene osnove i argumenti moraju se navesti i numerisati istim redoslijedom kojim su navedeni u žaliočevoj najavi žalbe, osim ako Žalbeno vijeće nije odobrilo izmjenu žalbenih osnova.

D. Podnesak respondenta

6. Suprotna strana u postupku (u daljem tekstu: respondent) treba da podnese, u skladu sa Statutom i Pravilnikom, podnesak respondenta, koji za svaku žalbenu osnovu treba da sadrži sljedeće navode, iznesene ovim redoslijedom:

- (a) izjavu o tome da li se protivi pravnom sredstvu koje traži žalilac;

- (b) izjavu o tome da li se protivi žalbenoj osnovi; i
- (c) argumente koji potkrepljuju te izjave, a koji moraju sadržati:
  - (i) pravne argumente sa jasnim i preciznim referencama na presudu, relevantne odredbe Statuta, Pravilnika, sudsku praksu Mehanizma, MKSJ-a, ili presudu MKSR-a, ili druge pravne izvore na koje se oslanja;
  - (ii) činjenične argumente, uključujući ukoliko je primjenjivo, argumente kojima se potkrepljuje eventualna tvrdnja da neka činjenica jeste ili nije dovoljno dokazana, s preciznim referencama na sve relevantne dokazne predmete, strane transkripta, odluke ili broj paragrafa iz presude; i
  - (iii) argumente kojima se odgovara na argumente žalioaca i obrazlaže zašto neka navodna greška u primjeni prava obesnažuje presudu, i/ili zašto je neka navodna greška u utvrđivanju činjeničnog stanja dovela do neostvarenja pravde;

Izjave i argumenti se moraju navesti i numerisati istim redoslijedom kojim se navode u žalbenom podnesku i treba ih ograničiti na argumente koji se iznose kao odgovor na taj podnesak. Međutim, ako se žalilac poziva na neki konkretni osnov da bi se ukinula oslobađajuća presuda, u prilog oslobađajućoj presudi respondent može da u svom protivljenju iznese dodatne žalbene osnove.

E. Žaliočeva replika na podnesak respondentu

7. Žalilac, u skladu sa Statutom i Pravilnikom, može da podnese repliku na podnesak respondenta, u kojoj će se ograničiti na argumente kojima odgovara na podnesak respondenta, navedene i numerisane istim redoslijedom kao i u prethodnim podnescima.

F. Knjiga pravnih izvora

8. Ako se podnosi knjiga pravnih izvora, ona mora biti priložena žalbenom podnesku ili podnesku respondenta i treba da sadrži zaseban spisak, s jasno navedenim svim pravnim izvorima na koje se poziva.

9. Knjiga pravnih izvora treba da ima i sadržaj s opisom svakog dokumenta i dokaznog predmeta, uključujući datum i referencu.

10. Pravne izvore Mehanizma, MKSJ-a i MKSR-a nije potrebno prilagati. Sve druge pravne izvore treba predati u zvaničnoj verziji, zajedno s engleskim ili francuskim prijevodom, ako original nije na jednom od jezika Mehanizma.

11. Strana u postupku može uložiti prigovor na prijevod podneskom koji mora predati najkasnije petnaest dana nakon podnošenja knjige pravnih izvora u kojima se nalazi osporavani prijevod.

G. Dodatni dokazi

12. Strana u postupku koja podnosi zahtjev za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 142 Pravilnika učiniće to putem podneska, u skladu sa Statutom i Pravilnikom, koji treba da sadrži sljedeće navode, iznesene ovim redoslijedom:

- (a) tačan spisak dokaza koje strana u postupku želi izvesti;

- (b) svaku žalbenu osnovu na koju se dokazi odnose i, ako je primjenjivo, zahtjev da se podnesu dodatne žalbene osnove koje se temelje na tim dokazima;
- (c) argumente u vezi s uslovima nedostupnosti na suđenju, relevantnosti i vjerodostojnosti;
- (d) argumente u vezi s tim da li su ti dokazi mogli predstavljati odlučujući faktor prilikom donošenja odluke na suđenju i/ili da li bi izuzimanje tih dokaza dovelo do neostvarenja pravde zbog toga što bi oni, da su prihvaćeni na suđenju, mogli uticati na presudu; i
- (e) prilog s kopijama dokaza za koje strana u postupku traži da se izvedu pred Žalbenim vijećem.

Ako je primjenjivo, relevantni dokumenti i dokazni predmeti će se prevesti na jedan od jezika Mehanizma.

13. Ako se jednoj strani u postupku dopusti da izvede dodatne dokaze, onda se *mutatis mutandis*, primjenjuje ovo Uputstvo.

ZAHTJEVI KOJI SE PODNOSE TOKOM POSTUPKA PO ŽALBI NA PRESUDU

14. Ako je uložena žalba na presudu, strana u postupku koja Žalbenom vijeću želi da podnese zahtjev za neko konkretno rješenje ili pravno sredstvo treba da podnese, u skladu s Pravilnikom, zahtjev u kojem će navesti sljedeće:

- (a) konkretno rješenje ili pravno sredstvo koje se traži;

- (b) konkretnu odredbu Pravilnika na osnovu koje se traži to rješenje ili pravno sredstvo; i
- (c) osnove po kojima se traži to rješenje ili to pravno sredstvo.

15. Suprotna strana u postupku će dostaviti odgovor u roku od deset dana od podnošenja zahtjeva, a ako je riječ o zahtjevu na osnovu pravila 142 Pravilnika, u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva. U odgovoru treba jasno navesti da li se dotična strana protivi tom zahtjevu i navesti razloge eventualnog protivljenja.

16. Strana koja podnosi zahtjev može podnijeti repliku u roku od četiri dana od dostavljanja odgovora, a ako je riječ o zahtjevu na osnovu pravila 142 Pravilnika, u roku od 14 dana od dostavljanja odgovora.

17. Ako se podnesci odnose na zahtjev podnesen na osnovu pravila 142, protivdokazni materijal može predložiti bilo koja strana koje se taj zahtjev tiče, u roku koji odredi Žalbeno vijeće. Strane u postupku mogu dostaviti dodatne podneske o uticaju dodatnih dokaza u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje protivdokaznog materijala, ako protivdokazni materijal nije podnesen ili, ako jeste podnesen, u roku od 15 dana od donošenja odluke o prihvatljivosti tog materijala.

ŽALBE NA ODLUKE NA KOJE POSTOJI PRAVO ŽALBE

18. Strana u postupku koja želi da uloži žalbu na odluku sudije pojedinca ili pretresnog vijeća na koju postoji pravo ulaganja interlokutorne žalbe, treba da podnese, u skladu s Pravilnikom, interlokutornu žalbu u kojoj će navesti sljedeće:

- (a) tačan naslov i datum donošenja odluke na koju se ulaže žalba;

- (b) sažetak postupka pred sudijom pojedincem ili pretresnim vijećem koji se odnosi na odluku na koju se ulaže žalba, pri čemu treba navesti sve relevantne dokumente iz postupka pred pretresnim vijećem, kao i jasan naslov i datum podnošenja za svaki dokument ili stranicu transkripta;
- (c) konkretnu odredbu Pravilnika na osnovu koje se ulaže žalba;
- (d) koncizno obrazloženje u vezi s tim zašto se tvrdi da je konkretna odredba na koju se žalilac poziva primjenjiva na tu žalbu;
- (e) žalbene osnove; i
- (f) konkretno pravno sredstvo koje se traži.

19. Suprotna strana u postupku će u roku od deset dana od podnošenja interlokutorne žalbe podnijeti odgovor. U tom odgovoru ona će jasno reći da li se protivi interlokutornoj žalbi i navesti razloge svog eventualnog protivljenja. Takođe se moraju navesti svi eventualni prigovori u pogledu primjenjivosti odredbe Pravilnika na kojoj žalilac zasniva interlokutornu žalbu.

20. Žalilac može podnijeti repliku u roku od četiri dana od podnošenja odgovora. Žalbena vijeće potom može donijeti odluku po žalbi bez daljeg izjašnjavanja strana u postupku.

ŽALBE NA ODLUKE DONESENE NA OSNOVU PRAVILA 14, PRAVILA 90 I PRAVILA 108²

---

² Žalbe na presude donesene na osnovu pravila 90 ili pravila 108 Pravilnika podliježu odredbama koje se primjenjuju na žalbe na odluke na osnovu pravila 90 i pravila 108.

21. Strana u postupku koja želi da uloži žalbu na odluku sudije pojedinca ili pretresnog vijeća donesenu na osnovu pravila 14, pravila 90 ili pravila 108 Pravilnika treba da podnese najavu žalbe u roku od 15 dana od donošenja te odluke, a ako optuženi u vrijeme donošenja te odluke nije bio prisutan ili nije imao zastupnika, rok počinje teći od datuma kada je optuženi obaviješten o odluci.

22. U roku od 15 dana od podnošenja najave žalbe, žalilac treba da podnese žalbeni podnesak. Žalba mora sadržavati sljedeće:

(a) tačan naslov i datum zavođenja odluke na koju se ulaže žalba;

(b) sažetak postupka pred sudijom pojedincem pretresnim vijećem koje se odnose na odluku na koju se ulaže žalba, pri čemu treba navesti sve relevantne dokumente iz tog postupka, kao i jasan naslov i datum podnošenja za svaki dokument ili stranicu transkripta;

(c) žalbene osnove na kojima se temelji žalba; i

(d) konkretno pravno sredstvo koje se traži.

23. Suprotna strana u postupku mora dostaviti odgovor u roku od 10 dana od podnošenja žalbenog podneska.

24. Žalilac može podnijeti repliku u roku od četiri dana od podnošenja odgovora. Žalbeno vijeće potom može donijeti odluku po žalbi bez daljeg izjašnjavanja strana.

ŽALBE NA ODLUKE ZA KOJE SU SUDIJA POJEDINAC ILI PRETRESNO VIJEĆE DALI ODOBRENJE

25. Ako su sudija pojedinac ili pretresno vijeće dali odobrenje za ulaganje žalbe, strana u postupku, u roku od sedam dana od donošenja odluke o takvom odobrenju, treba da uloži interlokutornu žalbu koja treba da sadrži sljedeće:

- (a) tačan naslov i datum zavođenja odluke na koju se ulaže žalba i odluke sudije pojedinca ili pretresnog vijeća kojom se daje odobrenje;
- (b) sažetak postupka pred sudijom pojedincem ili pretresnim vijećem koji se odnosi na odluku na koju se ulaže žalba;
- (c) konkretnu odredbu Pravilnika na osnovu koje se ulaže žalba;
- (d) žalbene osnove; i
- (e) konkretno pravno sredstvo koje se traži.

26. Suprotna strana u postupku će u roku od deset dana od podnošenja interlokutorne žalbe dostaviti odgovor. U tom odgovoru ona će jasno reći da li se protivi toj interlokutornoj žalbi i navesti razloge svog eventualnog protivljenja.

27. Žalilac može podnijeti repliku u roku od četiri dana od podnošenja odgovora. Žalbena vijeće potom može donijeti odluku po žalbi bez daljeg izjašnjavanja strana.

RAČUNANJE ROKOVA

28. Svi rokovi predviđeni ovim Uputstvom počinju teći od dana podnošenja relevantnog dokumenta, ali ne uključuju taj dan. Ako posljednji dan predviđenog roka nije radni dan Mehanizma, rok se produžuje do prvog sljedećeg radnog dana.

OPŠTI KRITERIJUMI KOJI VAŽE ZA PISMENE PODNESKE

29. Ako u svojim podnescima upućuju na dijelove neke presude, odluke, transkripta, dokaznog predmeta ili nekog drugog pravnog izvora, strane u postupku treba da navedu tačan datum, broj dokaznog predmeta, stranicu i paragraf teksta ili dokaznog predmeta na koji upućuju.

30. Sve skraćenice ili nazivi koje strane koriste u svojim podnescima moraju se dosljedno koristiti u cijelom dokumentu. Stranice i paragrafi moraju biti numerisani u nizu, od početka do kraja.

IZMJENA PROCEDURE

31. Odredbe ovog Uputstva ne prejudiciraju naloge ili odluke koje eventualno donese predžalbeni sudija ili Žalbeno vijeće. Konkretno, Žalbeno predžalbeni sudija ili vijeće mogu promijeniti bilo koji rok predviđen ovim Uputstvom ili proglasiti valjanom bilo koju radnju preduzetu nakon isteka roka predviđenog ovim Uputstvom.

NEPOŠTOVANJE OVOG UPUTSTVA

32. Ako strana u postupku ne poštuje uslove iznesene u ovom Uputstvu ili ako je tekst nekog pismenog podneska nejasan ili dvosmislen, predžalbeni sudija ili Žalbeno vijeće može, na osnovu svog diskrecionog ovlaštenja, odlučiti o primjerenoj sankciji, koja može uključiti izdavanje naloga za razjašnjenje ili ponovno podnošenje. Predžalbeni sudija ili Žalbeno vijeće može takođe odbaciti podnesak ili argumente iznesene u njemu.

Dana 6. avgusta 2013.
U Haagu,
Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsjednik

[pečat Mehanizma]